

РЕЦЕНЗИЯ

По конкурс за заемане на академичната длъжност „Професор” по направление 3.8.

Икономика (Организация и управление на производството).

Участник в конкурса: доц. д-р Динка Георгиева Милчева, редовен преподавател в ХТМУ – София.

Рецензент: проф. д.ик.н. Йосиф Илиев Илиев – УНСС, София.

I. Информация за конкурса.

Конкурсът е обявен за нуждите на катедра „Икономика и стопанско управление” към факултета по Химично и системно инженерство на ХТМУ – София и е обнародван в ДВ брой 102 от 21.12.2012г.

II. Информация за участника в конкурса.

Динка Георгиева Милчева е единствен участник в конкурса. Тя е възпитаник на ВХТИ – София, където придобива магистърска степен (инженер-химик). В периода 1993-1995 година защитава докторска дисертация и е доктор по икономика. Работи около шест години в Полувисш институт по химични технологии и биотехнологии като преподавател, заместник директор и директор (в периода 1988-1994г.). От м. август 1994г. е избрана за главен асистент в ХТМУ – София, а от 2002 г. е доцент в катедра „Икономика и стопанско управление” на едноименния университет.

Кандидатът за професор доц. д-р Милчева има изцяло академична кариера. Провела е две специализации в чуждестранни университети, владее в достатъчна степен руски, френски и английски език, има богат преподавателски и управленски опит.

III. Оценка на учебно-преподавателската дейност на кандидата за професор.

Доц. д-р Динка Милчева е утвърден преподавател по учебни дисциплини в професионалното направление на обявения конкурс. При спецификата на университета тя води лекционни курсове по широк кръг дисциплини, от които четири в бакалавърска

степен и девет в магистърска степен на обучение за студентите от специалности „Индустриален мениджмънт” и „Стопанско управление” в ХТМУ – София.

По-голямата част от учебните дисциплини са осигурени с учебници и учебни пособия, в т.ч. число самостоятелни и колективни. Част от учебната литература е едновременно в книжна и електронна версия, което отговаря на съвременните изисквания за качествено обучение на студентите.

Анализът на учебната литература на кандидата за професор ми дава основание за редица изводи с оценъчен характер:

1. Организацията на производството (респ. едноименния учебник) се представя в нейния пълен обхват и съвременно съдържание. Силна страна на съдържанието е директната му насоченост към химическите и металургичните производства, практическата му ориентация и особено множеството схеми, примери и задачи, полезни за добро усвояване от студентите на разглежданата проблематика.

2. Полезен и на добро равнище е учебника „Икономика на предприемаческата дейност”. Тук могат да бъдат открити и положително оценени такива въпроси като: организационно-правните форми на предприемаческата дейност; вътрешното предприемачество и развитие на индустриалното предприятие; значими икономически проблеми на предприемаческата дейност.

3. В „Производствен мениджмънт” успешно са дефинирани неговия обхват и граници, но особено ценни са съдържателните страни, третиращи инструментариума (методи, модели) за оптимално управление на производството. В електронното издание на едноименния учебник положителна оценка заслужава ориентацията към компютърно-информационни технологии и възприетия подход към цялостното му съдържание.

4. Положително оценявам редица други резултати в обхвата на учебно-преподавателската дейност на кандидата, а именно:

- активното му участие в разработване и усъвършенстване на учебната документация на двете специалности;
- ръководството на екип, разработил документацията за дистанционно обучение по „Индустриален бизнес и предприемачество”;
- разработените и въведени активни онлайн методи на обучение по „Индустриален мениджмънт”;

5. Работата със студенти и докторанти и резултатите от нея са важен критерий в моята оценка на кандидата за професор. Основанията ми за висока оценка в това направление са свързани с успешно научно ръководство на над 100 бакалавърски и магистърски дипломни работи, ръководство на четири докторанта, от които двама са придобили докторска степен, а третия е отчислен с право на защита; участието в научни журита за присъждане на ОНС „Доктор” и на академични длъжности.

IV. Характеристика и оценка на научните публикации на кандидата за професор.

Доц. д-р Милчева участва в конкурса с общо **38 публикации**, които са насочени към него и това ми дава основание да ги приема за рецензиране. По своята структура и обем продукцията на кандидата обхваща:

- **Четири самостоятелни монографии** в общ обем от **654 страници**.
- **Двадесет и четири статии** в общ обем от **158 авторови страници**, от които **12** в съавторство и **4** на английски език.
- **Шест научни доклада** в общ обем от **23 авториви страници** (в съавторство).
- **Четири учебника**, от които един самостоятелен и един на електронен носител в общ обем от **315 авторови страници**.

Описанието на научната продукция на кандидата позволява да се направят няколко оценъчни извода:

Първо, представените за рецензиране публикации обхващат компонентите на научната продукция като твърде положителна оценка заслужава приоритета на монографии и статии и осигуреността с учебници на обучението на студентите.

Второ, в публикациите в налице баланс между самостоятелни и колективни издания. Работата в екип (респ. съавторство) оценявам положително, а самостоятелните публикации са потвърждение и признание на личните усилия и творчество на кандидата.

Трето, публикациите са от последните години, което ги прави актуални; положително оценявам и тези на английски език, с което се разширява тяхната публичност.

Четвърто, без да подлежат на рецензиране, отбелязвам активното участие на кандидата в **девет изследователски проекта**, на по-голямата част от които той е ръководител. Проектите са получили положителна оценка и необходима публичност.

По-конкретната, макар и синтезирана, оценка на основните публикации на кандидата за професор е както следва:

- Анализът на научната продукция дава основание да се обобщи, че нейната насоченост е в две основни направления: **Управление на предприятието** (с водещ акцент производствения мениджмънт и с обектна насоченост към фирми от химическата и металургичната промишленост); **икономически проблеми на предприятието** (в т.ч. на ефективността; на оптимизиране на разходите; на конкурентоспособността и др.). Двете направления са изцяло в обхвата на обявения конкурс за професор.

- Водещата монография (под номер 1) обобщава съвременното състояние на подходите, методите и техниките в производствения мениджмънт. Изследването разкрива възможностите за реализация, свързани с развитието на съвременните компютърно-информационни технологии и комуникации и основно с глобалната мрежа Интернет. Определени са основните подходи, методи и техники в мениджмънта в условията на динамична и глобализираща се бизнес среда. Извършен е хронологичен антологичен анализ на еволюцията в концепциите, подходите и методите в мениджмънта и основните парадигми на неговия концептуален апарат. Използвани са методите и техниките в направленията на оперативния и стратегическия мениджмънт. На основата на алгоритмите за създаване на онтология за управление на бизнеса са конструирани основни понятия и понятиен апарат в мениджмънта.

- В монографичния труд под номер 3 се разглежда онтологичната определеност на термина „процес“, неговата типологизация, категоризиране и методика за описание. На базата на процесно-ориентирания подход се прави класификация на бизнес процесите и тяхната идентификация, като се изследва връзката на процесния подход и системите за управление на фирмите. Значим акцент е поставен върху системи за моделиране и управление на бизнес процесите в химическите и металургичните производства, което е реална основа за прилагане на управленските стандарти при проектирането на корпоративни информационни системи за управление и повишаване ефективността на управлението на дейностите в посочените предприятия.

- В труда под номер 2 са изследвани процесите на нормативно регламентиране и вътрешно корпоративно формиране на системите за управление, стандартизирането като средство за унифициране на дейностите в корпоративното управление и свързаното с тях сертифициране на корпоративните субекти.

- Значително внимание е отделено на аутсорсингът като управленска стратегия в условията на динамично променяща се среда. Изследването потвърждава липсата на системно изучаване на добрите практики на аутсорсинга и създаване на условия за неговото разпространяване; недостатъчното познание и умение как най-ефективно да се предоставят дейностите извън фирмата; наличието на противопоставяне от страна на поделенията, подлежащи на закриване във фирмата са основните причини, които препятстват утвърждаването на аутсорсинга като ефективен стандарт в дейността на фирмите. Изведена е интегрирана функция на аутсорсинга и неговата разновидност – аутстафинга, които чрез обединяване на постиженията на науката и практиката в бизнеса повишават ефективността и конкурентоспособността на производствените системи.

Редица публикации на кандидата са посветени на такива актуални и с научно-практическа значимост въпроси, като:

- аргументиране на възможности за повишаване конкурентоспособността на химическите и металургичните предприятия;
- управление на материалните ресурси на предприятията, осигуряващо предпоставки за тяхното оптимално използване - особено в условия на ресурсопотребяващи производства;
- отделни страни на индустриалната и екологоикономическата политика в контекста на устойчивото развитие на индустрията и икономиката като цяло;
- важни аспекти на иновационната стратегия във фармацевтичната индустрия и др.

V. Научни и научно-приложни приноси на кандидата за професор.

1. Чрез използване на антологичния и онтологичния подход са обогатени редица основни понятия в производствения мениджмънт, както и редица методи и техники на мениджмънта.

2. Осъществен е комплексен анализ на използваните в управлението на предприятието стандарти като в центъра на изследването е поставено взаимодействието между отделните стандарти, които обслужват различни управленски дейности.

3. Изследвани са основни характеристики на бизнес процесите като е направен преход от теоретични постановки и положения към практиката и по-конкретно – бизнес процесите в химическата и металургична промишленост. Поставен е акцент и върху необходимото усъвършенстване и развитие на бизнес процесите в практиката на предприятията.

4. Приложен е балансов подход към изграждане на суровинна стратегия на предприятието като органична съставна част на общата му стратегия.

5. Проучени са отделни страни на конкурентоспособността на химическите и металургичните предприятия като основните направления на повишаване на конкурентоспособността са насочени към внедряване на корпоративна информационна система в тях, както и към подходящо прилагане на аутсорсинга.

6. Изследвани са редица направления на иновационната дейност на предприятията от фармацевтичната индустрия като е акцентирано върху производство на генерични продукти като особено подходяща пазарна ниша.

7. Към приносите на кандидата има основание да включва доброто качество на публикуваните учебници, ръководството на изследователски проекти и на докторанти.

VI. Критични бележки и препоръки.

Научната, в т.число и учебна продукция на кандидата, според мен, не съдържа сериозни слабости и погрешни тези и подходи в изследванията. Същевременно имам основание за някои бележки и конструктивни препоръки:

1. При високият относителен дял на статиите в сп. „Управление и устойчиво развитие” (без да го подценявам) не се осигурява по-широка разпознаваемост (публичност) на кандидата сред академичната общност. Препоръката ми е занапред да активизира публикации на статии в национални авторитетни списания.

2. Разделът „Студии и статии”, според мен съдържа само статии. Може да се препоръча ориентация на кандидата и към разработване на солидни студии занапред.

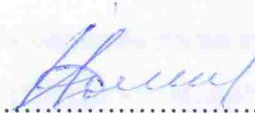
3. Препоръчвам насочване на творческите усилия на кандидата към по-солидно навлизане в актуалната проблематика на конкурентоспособността на химическите и металургичните предприятия като възможна подкрепа за индустриален растеж.

Заклучение

Кандидатът за професор – Динка Милчева е доктор по икономика и доцент в катедра „Икономика и стопанско управление” към ХТМУ. Нейното развитие като преподавател и изследовател е изцяло в областта на обявения конкурс. Учебно-преподавателската и научно-изследователската дейност на доц. д-р Милчева оценявам положително като считам, че тя има значим принос към утвърждаване на доброто име на катедрата в университета.

С убеденост давам **положителна оценка за цялостната дейност на кандидата**, който напълно отговаря на изискванията на ЗРАСРБ, Правилника за неговото прилагане изискванията заложи в правилника на ХТМУ за развитие на академичния състав. Препоръчвам на членовете на уважаемото Научно жури по конкурса да предположат на ФС на факултета по Химично и системно инженерство при ХТМУ да избере на академичната длъжност **„Професор”** по професионално направление Икономика, научна специалност „Организация и управление на производството” **доц. д-р Динка Георгиева Милчева.**

01.04.2013г.

Рецензент:

София

/проф. д.ик.н. Йосиф Илиев/